

ook alles te zeggen in zake de religie) met ijeren hand doorzetten. Dezelfde reden, waarom men de Joden uit het land zoekt te drijven, noopt ook de Russische overheid om de Lutherischen uit de Oostzee-provincien te doen verdwijnen. Alles moet daartoe medewerken; ook de rechtbanken. Dit blijkt uit de zaak van den predikant Tilling, die na 3 1/2 jaar aanhangig geweest te zijn, eindelijk in staat van wijzen gekomen is.

Genoemde predikant was door zes personen beschuldigd, van den 29sten Juni 1886 in een preek gezegd te hebben: »de duivel gaat rond als een briesche leeuw, zoekende wie hij kan verslinden; zijne dienaren zijn de valsche profeten die in de gemeente rondgaan om de menschen te verlokken tot de Russische kerk over te gaan; het geloof der mannen is van den duivel; zij die door hen verleid werden, zijn tot aan hun hals in de hel, enz.

Daartegenover verklaarde Tilling voor de rechtbank, dat hij in zijn preekling overeenkomstig den tekst 1 Petr. 6: 6-11, voor booze en goddelooze menschen had gewaarschuwd, die in de gemeente rondgingen, om hare leden door het voorspiegelen van aardse voordeelen, tot verloochening hunner belijdenis te verlokken; dat hij echter daarmede niet de geestelijken der Grieksche kerk bedoeld had, maar hij in zijne preekling zich uitdrukkelijk beroepen had op hunne verklaring, dat de overgang tot de rechtgelovige belijdenis geen aardse voordeelen medebrengt. Deze verklaring van den leeraar werd door vele getuigen à décharge bevestigd. Daarom werd hij dan ook vrijgesproken. De wet is in Rusland aldus, dat Tilling, wanneer het hem ten laste gelegde schuldig was bevonden, hij uit zijn ambt zou gezet en tot een dwangarbeid van 6-8 jaren zou zijn veroordeeld.

Tegen de uitspraak van de rechtbank in eerste aanleg kwam de gouvernements-procurator in verzet, beweerde dat de aanklacht in zijn geheel moest gehandhaafd, er bijzonder den nadruk op leggende, dat de aangeklaagde feitelijk enkele der aanwezigen »verhinderd» had, tot de rechtgelovige kerk over te gaan. Zoo kwam de zaak dan voor den Senaat.

Dit lichaam sprak uit, dat het eerste lid der beschuldiging n.l. dat Tilling de orthodoxe belijdenis en kerk in de personen van hare geestelijken gelasterd had, als onbewezen van de tafel moest worden genomen; doch de aanklacht, dat hij in zijn preekling de belijdenis der Lutherische kerk afkeering wilde maken van den overgang tot de rechtgelovigen kerk, werd bevonden waarheid te zijn. De wet zegt dat die dreigingen of geweldadigheden plegen om af te houden van den overgang tot de Grieksche kerk, gestraft worden met verlies van het recht om een bediening uit te oefenen en tot een gevangenisstraf van hoogstens twee jaren. De Senaat overwoog, dat wanneer het bedrogen met het plegen van feitelijk geweld, ten einde af te schrikken om de orthodoxe belijdenis aan te nemen, bij de wet al strafbaar gesteld is, nog veel meer het dreigen met de hel en het vallen in de macht des duivels, strafwaardig moet genoemd worden, want zulke dreigingen hebben veel meer kracht. Maar is het dan toch niet hard, dat een herder veroordeeld wordt, omdat hij zijn kudde gewaarschuwd heeft, hare belijdenis voor een Judas-loon te verkoopen? Deze vraag schijnt de Senaat zich ook te hebben gesteld, want hij overwoog, dat Tilling »krachtens zijn ambt verplicht was de belangen zijner kerk voor te staan en daarom niet onverschillig tegenover het feit kon staan, dat de gevallen van afval van het Lutherdom tot de orthodoxe steeds meer voorkomden», — maar desmettegenstaande werd pastor Harb Tilling, die 28 jaren oud is, er aan schuldig verklaard, dat hij door dreigingen zijne gemeentelieden verhinderd heeft, zich vrijwillig aan de Grieksche kerk aan te sluiten. Verachtende omstandigheden latende gelden, daarbij ook in aanmerking nemende, dat hij met zijne dreigingen zijn plicht had vervuld, werd hij tot een gevangenisstraf van vier maanden veroordeeld. De keizer van Rusland heeft dit vonnis bevestigd, doch helaas er nog bij uitgesproken, dat Tilling zijn ambt niet meer in de Oostzee-provincien uitoefenen mag.

De kerkelijke toestand aan de Oostzee is allertreurigst. Velen hebben zich in de hoop op groote uitwendige voorspoeden, tot de Grieksche kerk begeven. In hunne hoog gespannen verwachting bedrogen, zouden zij nu weder tot de Lutherische kerk willen terugkeeren. Doch dit is in de meeste gevallen onmogelijk. De Lutherische predikanten mogen aan derzelve de sacramenten niet bedienen, of zij loopen groot gevaar naar Siberië verbannen te worden. Door de predikanten afgewezn, n. gaan moeders hare kinderen doopen, gaan jongelieden zelve hun echt kerkelijk inzegnen, terwijl stervenden uitdrukkelijk bepalen, dat hunne lieden in geen geval op de Russische kerkhoven ter aarde besteld mogen worden.

Het vorige jaar zou de nieuw benoemde president van het Evang. Luth. consistorium te St. Petersburg, Von Giers, op bevel des keizers ene reis doen, om den kerkelijken toestand in de Baltische provincien goed te kennen. Men meende dat daardoor de gelegenheid geboden werd om den keizer de wenschen der Letten, Finnen en Esthlanders bekend te maken. Daarom maakte men zich in Lutherische kringen op, om een smeekeschrift ter teekening te laten rondgaan waarbij eenvoudig gevraagd werd, dat men in godsdienstige aangelegenheden zulk een verdragsgaamheid van de zijde der regering zou genieten als men onder de regering van Alexander II gehad had.

Honderden zetten hun naam onder dat smeekeschrift, dat niets anders bevatte: die honderden zouden tot duizenden geworden zijn, indien de politie de beweging niet den kop had ingedrukt. Een zestal schoolmeesters werden afgezet, omdat zij de hand gehad hadden in het onderteekenen van het smeekeschrift. Reeds spreken personen die aan de Grieksche kerk als ambtsdragers verbonden zijn er van, dat verbanning den zes mannen dreigt, die nu reeds brodeloos zijn gemaakt.

»Wanneer het nog langer zoo voortgaat, zal het weldra met de Evang. Lutherische kerken in de Baltische provincien gedaan zijn», zoo heet het in een brief van een inwoner van Esthland. De Heere kan echter zijne kerk bewaren.

Doch zou hetgeen in Rusland gezien wordt, tot de Lutherischen in Duitschland niet veel te zeggen hebben? Zijn niet verreweg de groote meerderheid der Lutherischen van oudsher voorstanders der landkerken, onder het bestuur van den vorst des lands? Betoonden de Lutherischen zich niet dikwijls onverschillig? Datgene wat L. Larco ondervond is niet een op zichzelf staand verschijnsel in de historie. En wie durft in den tegenwoordigen tijd in Duitschland het beginsel der vrije kerk

aan? Ons is niet een man van naam en van invloed bekend. De bekende afgevaardigde von Hammerstein doet wel gedurig pogingen voor meerdere vrijheid voor de Evangelische kerk van Pruisen, doch ijert niet voor algeheele vrijheid voor de kerk des Heeren. En wil hij aan de eene zijde, dat de kerk de handen meer vrij zal hebben, aan den anderen kant verlangt hij meer staatsgeld voor de Evangelische kerk, niet verstaande, dat zij daardoor steeds meer in een afhankelijk, knechtelijken staat gehouden wordt.

Het doet ons bij alles wat in de Oostzee-provincien geschiedt pijnlijk aan, dat de Duitse keizer, die den titel draagt van opperste-bisschop der Evangelische kerk van Pruisen, bezoeken aflegt bij het Russische hof, en zich aldaar met allerlei eerbetoon doet overladen, terwijl zijne geloofsgenooten in Rusland steeds hittiger worden vervolgd. Het is wel mogelijk dat dit de eisch is der hoogere politiek, waarvan wij niets verstaan, doch of het ook in overeenstemming is met Gods Woord, dat zegt, dat wanneer één lid lijdt, alle andere mede lijden, betwijfelen wij ten sterkste.

WINKEL.

Voor Kinderen.

Onze kleeren.

III. ZIJDE EN KATOEN.

Het spreekt wel van zelf, dat de zijde niet zoo bij draden in het lichaam van de rups zit. Neen het is een vacht, dat als het in de lucht komt, hard wordt. De zijde heeft dan ruwe zijde. Dit hard worden van vloeistoffen vindt men o. a. ook bij den gummi-boom, wiens sap het zoogenoemde gomelastiek levert. De zijde wordt met zeep gekookt en breekt dan niet zoo licht. Verder wordt zij verwerkt en op verschillende wijze gekleurd. 't Is altijd een dure maar ook een zeer duurzame stof.

Veel eenvoudiger daarentegen is het katoen, dat vooral in onzen tijd veel wordt gebruikt. Vele kleedingstukken, die vroeger van linnen werden vervaardigd maakt men nu van katoen, en wel omdat het warmer, maar voornamelijk omdat het veel goedkoper is, soms wel vijfmaal. Toch was het katoen oudtijds ook al bekend, ten minste de geschiedschrijver Herodotus, en die is niet van gisteren, spreekt er reeds van onder den naam van »boomwol», welk woord sommige volken nog gebruiken.

Evenwel schijnt men in den ouden tijd bij de Grieken de kunst niet verstaan te hebben om die wol te bereiden. Zeker is, dat de kunst al vroeg bekend was in het Oosten, d. i. in Westelijk Azië en zeker ook verder op. De Spanjaarden leerden de katoenbewerking 't eerst, en van hen keken wij Nederlanders 't af. Later, toen hier de vervolging uitbrak om den wille des Woords, vluchtten vele katoenbereiders naar Engeland en brachten hun beroep en kunst mee, die hier niet veel meer schijnt te zijn beoefend. De Hollandse Protestanten leerden het aan de Engelschen en omstreeks 1650 verstonen die 't bereiden van katoen al opperbest. Vooral deed men dit te Manchester), waar er allerlei kleeren van werden gemaakt.

Het is echter licht te begrijpen, dat men in vroeger tijd in Europa het katoen veel minder gebruikte dan thans. Want het groeit niet hier, en het vlas waarvan linnen gemaakt wordt, wel. Men heeft beproefd o. a. in Engeland katoen te teelen, doch het is in onze streken daar te koud voor.

Het katoen komt voor een groot deel uit Amerika. En als men nu bedenkt, dat vroeger daar vrij wat minder werd geplant dan nu, en de overtocht zoo veel moeilijker was, begrijpen we best dat het nu zoo veel dunder linnen toen al even goedkoop uitkwam. Tegenwoordig echter is 't anders, en wordt het katoen zelfs steeds goedkoper en meer gebruikt. Want niet alleen in Amerika teelt men het op uitgestrekte plantages, maar ook veel in Egypte en Indië. Ook komt er katoen uit een land in Europa, te weten Italië.

Om niet.

II. (Slot.)

Wanneer een Hindo zich recht verdienstelijk wil maken, en zoo handelen dat de goden over hem tevreden zijn, dan moet hij nog meer doen dan de lange reis, waarvan ik reeds sprak.

Vooreerst toch kan het heel wat tijd kosten eer hij van zijn huis Benares heeft bereikt. Komt hij daar nu eindelijk, dan moet hij elk der heilige plaatsen in 't midden der stad bezoeken. Dat zegt heel wat, want er zijn niet minder dan honderd zulke heilige plekken of altaren. Wie daar nu komt moet vele en zeer omslachtige plechtigheden vervullen, die heel wat tijd en last kosten. Voorts moet hij rijke geschenken in geld geven aan de priesters van Brahma, de Brahminen. Eindelijk nog, en dat vooral, moet zulk een reiziger of pelgrim niet vergeten een goeden voorraad water te halen uit de heilige rivier de Ganges, en dat uitgieten over het beeld van Shiva. Dat is een van de drie voornaamste goden der Hindoes, de verdere of verwoester, dien men tevreden moet stellen. Als hij weer vertrekt moet de pelgrim een kruik vullen met het heilige water uit de rivier en met die vrucht op reis gaan naar den tempel van Rameshvaram, waar ik boven van sprak. Is hij daar eenmaal gekomen, dan moet hij weer veel geld betalen aan de priesters en het water uitgieten over het beeld van Shiva, dat zich ook daar bevindt.

Dat al en nog veel meer doen deze heidenen, die anders volstrekt niet dom zijn, om de zaligheid te verkrijgen. 't Is hun daar dus wel ernst mee. Doch ook zien we, hoe zij verduisterd in het verstand, vervreemd van het leven Gods, meenen zelf te kunnen verdienen wat wij weten, dat alleen door genade te verkrijgen is.

Dat zij echter in hun binnenste ook wel eens iets anders vernemen, is zeker.

Zoo leerde er onder hen eens een wijs man, die heetgode de dwaasheid van zulke dingen insag. Op zekeren dag kwamen bij hem enige pelgrims, die ook naar de Ganges wilden, en hem vroegen of dat niet zeer goed was.

Tot antwoord nam de wijze een pompioen, en vroeg hun of zij dien wilden opteuten.

»Wel bedankt,» was 't antwoord, »die vrucht is bitter.»

»Neemt haar dan mee,» sprak hij, »wascht haar af in elke rivier, waar ge aan komt en als ge te Benares zijt, eet haar dan op.»

»Maar dat zal niet helpen,» was 't antwoord, »zal dat wasschen zal het bitter niet wegnemen.»

»Juist zoo,» sprak de man. »Maar evennu

zult gij door wasschingen van het buitenste, het kwaad verdrijven dat inwendig zit.»

Dat was verstandig niet waar. Maar toch vrienden, was 't niet genoeg. Of ik u al zeg, dat gij ziek zijt en dit of dat niet moet gebruiken, daar wordt gij niet beter van.

Gelukkig, wij hebben een beteren Medicijn-meester, die en de kwaal en het genesmiddel kent. Hij zegt: »Komt tot mij, allen die vermoeid en belast zijt en ik zal u rust geven. (Dus niet verdienen maar ontvangen). En wederom staat, nog aan het einde van heel de Schrift dit woord: »Die wil die kome en neme het water des levens om niet.»

HOOGENBIJK.

Geteformeerde Gezindheid.

Ned. Geret. Kerken.

ZESTAL: Middelburg, J. H. Feringa te Klundert, S. Sleewijk Visser te Rijnsoord (gem. Ridderkerk), G. Vlug te Leiderdorp, G. J. Barger te Driebergen, J. J. A. Ploos van Amstel te Reijndam en Genuin en N. A. de Gaay Fortman te Amsterdam.

DRIETALEN: Franeker, P. Fortuin te Barendrecht, J. Hanis te Oosterbierum en A. G. Honig, cand. aan de V. U. — Vianen, D. C. P. Sluiter te Loosdrecht, G. L. F. van Schelven te Oude- en Nieuwe Wetering en J. J. Westerbeek van Eerten te Middelrecht. — Woudsend, R. Heidema te Nieuwveen, J. D. te Winkel te Bestum en D. J. B. Wijers te Hilaard.

BEROEVEN: Zwammerdam, J. H. M. G. Wolf E. H. te Senooskerke, — Kralingen, D. Boonstra te Zwalve, — Harmelen, J. C. van Schelven te Dieren, — Koudekerke en Hazerswoude (gecombineerde kerken), J. H. Houtzagers te Kootwijk, — Woudsend, R. Heidema te Nieuwveen.

AANGESOMEN: Schietens c. a., C. Hockstra, cand. aan de V. U.

BEDANKT: Oosterend en Enschedé, C. Hock, cand. aan de V. U. — Leimuiden, W. den Hond te Hel der, — Paesens, C. L. F. van Schelven te Oude Wetering, — Vreeswijk, H. Cramer te Nieuw Helvoert, — Waarder c. a., J. Baljema te Sneek.

Aangenomen het beroep als oefenaar te Giessendam door den heer W. Vermeer te Vianen.

Christelijke Geteformeerde Kerk.

BEROEVEN: Kampen, W. Doorn te 's-Gravenhage, — Varsseveld, W. Wolinski, te St. Anna Parochie.

BEDANKT: Wisskerke, M. Dée te Kockengen, — Leens, W. Bosch te Andijk, — Westaan, W. Laatsman, cand. te Kampen, — Noordwijk aan Zee, T. Oegema te Holten.

Synodale Genootschapskerk.

TOT DE EVANGELISERING TOEGELATEN: Door het provinciaal kerkbestuur van Drenthe, W. J. Boelman, cand. aan de Universiteit te Groningen.

TOEGANG VAN BEROEP: Naar Oostkapelle, aan Woudsend te Genuin.

VERTAAL: Middelburg, M. de Jonge te Brussel, P. J. van Meile te Nijmegen, J. L. Poort te Harmelen en H. Zeijndner te Vollenhove.

DRIETALEN: Rijperkerk, Hockstra te Buren, Lambers te Loozehouw c. a. en Straasma te Makkum.

TWETAL: IJselmonde, M. v. d. Mast te Edam en Kuiper te Katendrecht.

BEROEVEN: Halle (gem. Zelhem), J. J. van den Broek, cand. te Utrecht, — De Bildt (bij Utrecht), C. B. Oortuils te 's-Gravenhage, — Soudel, G. H. Wagenaar, cand. te Leiden, — Havelkes, J. van Waning, Bolt te Emm (op de Veluwe), — Gaast en Feen, G. Wagenaar, cand. te Heerenveen, — Veer, J. J. Gobius du Sart te Nijkerk op de Veluwe, — Tedebeide aan Zee, T. J. van der Meulen, cand. te Utrecht, — Kerkwijk, W. W. Snoep, cand. te Middelburg, — Workum, G. H. Wagenaar, cand. te Leiden, — Gelhaar, A. van Geest, cand. te Monster, — Ingen, J. van Geester te Parmer (N.H.), — Ankeveen en Oosterland, P. A. Klip, cand. te Katwijk Binnen, — Borg (op Tessel), Van Druiten te Rijnsburg, — Zandvoort, N. L. Picard, cand. te Groenlo, — Ed en Nieuwbroek, J. A. van Boven te Berg-Ambacht, — Wateringen, M. W. H. Kalkman te Alfen aan den Rijn, — 's-Graveland en Leerbroek, I. C. Klomp, cand. te Nunspeet, — Garsweer, P. Haquebord, cand. te Dokkum, — Tuil, G. B. Fijnvandraat te Nieuwerkerk (bij Duiveland), — Moer Kapelle, J. C. Klomp, cand. te Nunspeet, — Zandvoort, H. M. van Nes te Woudsend, — Heukelum, W. M. Snoep, cand. te Middelburg, — Zwammerdam, A. S. Talma A.W.L., te Heinevoord, — Hardegarijp, Klein te Gasselte, — Spilkenisse, J. H. Muhring te St. Maarten c. a., — Eijmer, F. Haquebord, cand. te Dokkum, — Zuidland, D. T. H. Maaßen te Zweloo (Dr.), — Rongjan, P. A. Klip, cand. bij het prov. kerkbestuur van Noord-Brabant, — Wilms, J. C. Klomp, cand. te Nunspeet, — Wichmond, P. J. v. v. Meulen, cand. te Utrecht, — IJselmonde, M. v. d. Mast te Edam.

AANGESOMEN: Herwarden, W. Oudegeest te Vlijmen, — Vlaardingen, James te Wamsveld, — Oost- en West-Souburg, H. Vermaas te Jerske, — Lekum en Miedum, H. Kapteijne te Huis en Lijons, — Krimpen aan den IJssel, P. van Willenswaard, cand. te Schoonhoven, — Schalkwijk, J. J. van den Kleefboom te Buren, — Leersum, D. P. Brans, cand. te Rotterdam.

BEDANKT: Terneuzen, D. van Popta te Papendrecht, — Oldelamer, B. van Elisseveld te Willemoord (bij Steenwijk), — Wieringerwaard, S. G. Geertsema Beckeringh te Schoonduijk, — Graft, H. Blankenstein te Wervershoof, — Hazelo c. a., J. J. van den Broek, cand. te Utrecht, — Kortenhof, B. M. Mant te 's-Heer Abtsterke, — St.-Antonispolder en Borselo, J. van Dijk, cand. te Doornik, — Ravenwals, D. P. Brans, cand. te Rotterdam, — Bruchem en Kerkwijk, G. J. van Limburg te Thamen aan den Amstel, — Oosterwold (Gelderland), Chr. Yzonides te Ouderkerk aan den IJssel, — Aalten, J. W. van Lennep te Loenen op de Veluwe, — Opheusden, C. Bunnhoorn te Dirkland.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefdelijk verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, eindigende 30 Sept. a. s., ten bedrage van f. 1.20, per postwissel over te maken.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

J. A. WORMSER, Directeur-uitgever.

Amsterdam, Sept. 1890.

Plaatsgebrek noodzaakt ons eenige Advertenties tot een volgend nr. uit te stellen.

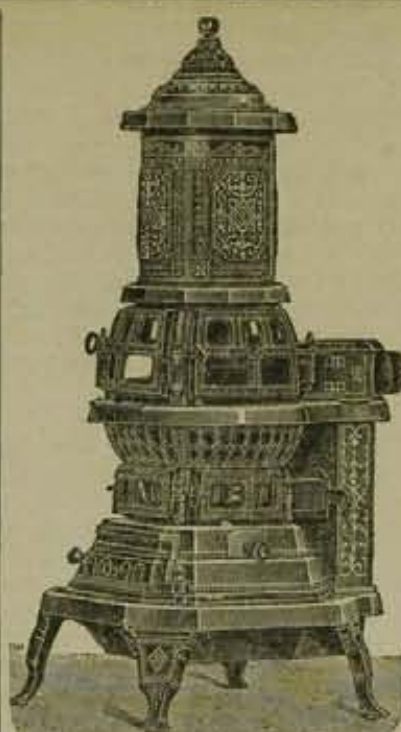
Advertentien.

ORGELS

van Alexandre, Pere et Fils, te Parijs. Generaal vertegenwoordiger hier Anna voor Nederland en Koloniën.

Th. J. JANSEN, te 's Hertogenbosch. Deze Orgels worden door de grootste Musici, als: HEINZE, RICHARD HOL, LEBER, VERHEVEN, MARTIN BOLTES en anderen als »de beste der bestaande» genoemd.

Men vragte den nieuwen Catalogus.

VULKACHELS,
welke maar EENMAAL PER WINTER
worden aangelegd
RUIM 250
verschillende
KACHELS
EN
HAARDEN.
HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN
MEYJES & HÖWELER,
DAMRAK 19, AMSTERDAM.
Op het nummer letten s. v. p.

BERICHT! Bij den Uitgever en bij alle soliede boekhandelaars is de in tekening opgesteld op de boeiende Christelijke Scheurkalenders

»De Waarheidsvriend» en »Het Nosterdaandje.» Bij den Kalender »De Waarheidsvriend» behoort een Oleographieplaat, voorstellende: »Het Ontel van Liden», groot 62 x 51 cM., en een Plaatboek, groot formaat, met Nieuw Testament. De prijs van den Kalender »De Waarheidsvriend» met Plaat en Bijbel is f. 1.30, met Bijbel alleen f. 0.90, de Kalender alleen f. 0.65 en »Het Nosterdaandje» f. 0.35.

Vooraf vestig ik de aandacht op den Scheurkalender »Het Nosterdaandje» en mijne uitgave Kerstboekjes, welke zeer geschikt zijn ter uitdeeling op de Zondagscholen, Hoofden van Zondagscholen worden verzocht prijsopgave en monsters Kerstboekjes ter inzage aan te vragen.

UTRECHT, De Uitgever JOH. DE LIEFDE. Vaartschestr. 6 en 8. NB. JOH. DE LIEFDE, Utrecht, is het goedkoopste adres van Spiegel- en Schilderlijsten.

P. VAN EIJK,
FIRMA JOHANNES KRAMER & Co.,
Dam 15-17, Amsterdam.

Kopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIE en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO met rentevergoeding van 3 pCt. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Coupons Kerkelijke Leening.

Ten gerieve van houders van Obligatiën der geldleening »Kerkelijke Kas» bericht ondergeteekende, dat, te rekenen van 1 October a. s., de coupons zonder enig korting, te zijnen kantore zullen worden betaald.

P. VAN EIJK,
firma JOHANNES KRAMER & Co.
Dam, hoek Vijgendam 15-17.

Heden verscheen bij GEBR. HUGÉ, te Rotterdam:

Zions roem en sterkte ofte verklaring van de zeven en dertig artikelen der Nederlandsche Geloofsbelijdenisse, door A. Rotterdam, in leven Pred. te Zuilen.

Opnieuw uitgegeven en bij ons Christelijk publiek ingeleid, door

Dr. A. KUYPER,
Compleet 2 deelen. Prijs f. 3.30. Geb. f. 4.25. Colporteurs gevraagd tegen flinke provisie.

A. VAN ROSSUM'S

Goedkoopste Bijbel Magazijn, Stugel 221 23, te Amsterdam, is ruim voorzien van alle soorten Bijbels en Kerkboeken.

Speciale Biedrij voor Bijbels en Kerkboeken. Oude Bijbels worden ingeruild.

BIBLIA enz.

onder redactie van de Professoren Kuyper, Bavinck en Rutgers.

De 3de aflevering gaat ter perse. Bestellingen worden aangenomen bij elken boekhandelaar en aan het kantoor der Flakkeesche Boekdrukkerij te Middelhamnis. Colporteurs gevraagd.

Het overheerlijke Werk

van **J. P. HASEBROEK,**

Op de Bergen, Reisherinneringen, 1 deel, pl. m. 300 blz., in pl. f. 4.—, thans voor f. 1.50.

Van de laatste voorraad maak ik een pakket en voeg er bij het meesterboek van E. GERDES, Roelt de Schaapherder, historisch verhaal uit de jaren 1584-1586, 1 deel ruim 200 blz. met 4 gekl. platen. Prijs overal f. 1.50. Bovendien nog:

Zes verschillende deeltjes der Paalen, uitgegeven door het Evangelisch Verbond, elk 32 blz. met plaatje.

Het is u een raadsel dat ik dit alles voor f. 1.50 uitverkoop: — begrijp eens goed: Het werk van HASEBROEK, verder nog het beroemdste boek van GERDES en bovendien ook de 6 deeltjes Paalen, alles bij elkander voor slechts f. 1.50.

Hier behoeft ik zeker niet te zeggen, maak voort en maak spoor eer dat de partij is uitverkocht.

D. BOLLE, Bazaar van Goedkoop Boeken, Hang bij de Vischmarkt, te Rotterdam. Franco uitsluitend na ontvangst Postwissel af f. 1.50, waarbij moet staan: Het Pak Hasebroek.

Heden verscheen bij H. TEN HOOVE, te Utrecht:

J. CALVIJN, Het Johannes-Evangelie.

Opnieuw uitgegeven onder toezicht van en met ophelderende noten voorzien door Dr. H. FRANSSEN, Predikant te Winterswijk.

Prijs Ing. f. 3.30 en gebonden f. 3.90.

Orgelhandel.

G. A. GOLDSCHMEDING,
Warmoesstraat 141, Amsterdam.
Grote en fijne sortering, billijke prijzen, voordeelige conditie, volledige garantie.

De Gezondheids-Vulregulatemkachel

is bijzonder geschikt voor 't verwarmen van Kerken en Scholen, daar de buitenlucht in de Kachel verhit wordt en deze naar verkiezen op een willekeurig aantal plaatsen kan ontsnappen, waardoor een flinke circulatie bevordert en de ruimte bijna gelijkmatig en tevens aangenaam verwarmd wordt.

MEIJLINK & PIERON,
Fabrikanten, Rozengracht 10, Amsterdam.

DÄCHSEL-BIBEL,

1ste Druk.

Uitgave van A. van OOSTERZEE.

Wie daarvan deel een en twee, of gedeelten daarvan te missen heeft, kan deze tegen billijken prijs toezenden aan F. J. W. POSTHUMA, Boekh. Wollega.

Nog voorhanden:

Enkele Ex. van Dr. A. KUYPER, De Schrift het Woord Gods. Prijs f. 0.30.

Groningen, JAN HAAN.

Men haaste zich.

Vrije Universiteit.

Door het vertrek van een viertal studenten, die, na het voleindigen hunner studien aan de Universiteit, heengingen om hunne gaven en krachten te wijden aan hun ambt en roeping ten dienste van kerk en school, waren er wederom enige plaatsen in het Hospitium open, om anderen, die tot ons kwamen, te ontvangen. Terwijl meer dan het dubbel aantal aanvragen, om bij ons te mogen inwonen, tot ons kwamen, hebben wij slechts aan de helft eenige gastvrije plaats kunnen aanbieden, en hun een nedrig vriendelijk plekje tot het voortzetten hunner studien mogen bereiden.

Gaarne hadden wij over meer ruimte te beschikken, om jongelingen van goeden aanleg, en van wie wij goed getuigenis ontvingen, bovenal omdat zij uit beginsel tot ons wenschen te komen, te kunnen ontvangen, en hun de tijdelijke zorgen gedurende hun studietijd te verlichten; ook vooral om zoo meer van nabij in de gelegenheid te zijn, om hen van raad en voorlichting te dienen. Doch wegens de beperkte middelen, en wijl wij op het budget van ons huishouden reeds een schadeloos hebben, die, zal het goed zijn, nog steeds op aansparing wacht, kunnen wij onze hulpe niet verder uitstrekken, dan wij tot nu toe deden.

Och, dat wij in de gelegenheid gesteld werden om het wel te doen. Mochten velen ons daartoe de behulpzame hand bieden. Ook bovenal in de gemeenten, die genieten mogen van den zegen, die reeds van onze stichting is uitgegaan. Het is ons menigmaal een oorzaak van verbazing en verontmoediging, dat zooveel, van wie wij iets anders mochten verwachten, den steun en bijstand voor het studiefonds geheel schijnen te vergeten. Maar meer nog ene stof van groote vreugde, dat velen met de daad betoonden, dat zij zich gaarne aan een schuld der liefde om 's Heeren wil kwijten.

Dan zijn hebben, tot werd geve hun geloof kalme ges echter zijn niet hunne kwetsen, z niet goed voorbarigh waarin de ruimte doe begrijpen, l waarvan in weg moet

»Zijt alty die u reker zachtmoedigh brengt alty Heere, m telaren van echter mee zwaarighd Heiland.

Dan zijn hebben, tot werd geve hun geloof kalme ges echter zijn niet hunne kwetsen, z niet goed voorbarigh waarin de ruimte doe begrijpen, l waarvan in weg moet

DE HARTOG.
GEDRUKT TER KON. NED. STOOMDRUKKERIJ, WARMOESSTRAAT 146, AMSTERDAM.